

Гончаренко І.М., к.е.н., доц., Шарун О.Ф., магістр
Київський національний університет технологій та дизайну
**УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ
ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Анотація. У даній статті визначено поняття організації виробництва на підприємстві. Запропоновано взаємоузгоджені управлінські рішення стосовно ефективної організації виробництва на підприємстві. Розглянуто напрямки удосконалення системи організації виробництва.

Ключові слова: організація виробництва; виробнича система; управлінські рішення; підприємство.

Гончаренко И.Н., к.э.н., доц., Шарун А.Ф., магистр
Киевский национальный университет технологий и дизайна
**УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ РЕШЕНИЯ ПО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ СИСТЕМЫ
ОРГАНИЗАЦИИ ПРОИЗВОДСТВА НА ПРЕДПРИЯТИИ**

Аннотация. В данной статье определено понятие организации производства на предприятии. Предложено взаимосогласованные управленческие решения по эффективной организации производства на предприятии. Рассмотрены направления совершенствования системы организации производства.

Ключевые слова: организация производства; производственная система; управленческие решения; предприятие.

Goncharenko I., Sharun O.
Kyiv National University of Technologies and Design
**MANAGEMENT DECISIONS TO IMPROVE THE SYSTEM OF ORGANIZATION
OF PRODUCTION AT THE ENTERPRISE.**

Annotation. This article defines the concept of organization of production in the enterprise. The proposed mutually agreed management decisions on the effective organization of production in the enterprise. The directions of improving the system of organization of production are considered.

Keywords: production organization; production system; management decisions; enterprise.

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання спостерігається підвищена увага до організації виробництва. Традиційні підходи до системи організації виробничих процесів часто не відповідають сучасним вимогам ринку у зв'язку з високою невизначеністю та ризиками, спричиненими специфікою виробництв. Перед керівництвом підприємства постає питання прийняття зважених управлінських рішень щодо системи організації виробництва, які забезпечать високий рівень конкурентоспроможності підприємства у разі впровадження нових технологій та застосування сучасних методів організації виробничих процесів.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Суттєвий внесок у дослідженні проблем організації виробництва запропоновано науковцями зарубіжних економічних шкіл, а саме: Ф. Гілбертом, Г. Емерсоном, Дж. Стівенсоном, Г. Фордом. Комплексне дослідження проблем організації вітчизняних виробництв проведено українськими вченими-економістами, такими як Б. Андрушків, І. Бондар, М. Долішній, В. Шаповал. Питаннями розвитку прогресивної організації виробничих процесів займалися С. Ковальчук, С. Мочерний, Ю. Шипуліна, М. Прокопенко, Я. Проць. Всупереч великій кількості і різноплановості досліджень у зв'язку із зростанням конкуренції та процесами переорієнтації ринків збуту питання удосконалення системи організації виробництва потребують подальших досліджень.

Мета дослідження. Метою статті є запропонувати взаємоузгоджені управлінські рішення щодо удосконалення системи організації виробництва на основі дослідження напрямків удосконалення організації виробничих процесів на підприємстві.

Результати дослідження. Низький рівень конкурентоспроможності виробничих підприємств обумовлено технологічною відсталістю виробництв. Значні зміни на підприємствах, які забезпечать стійку конкурентоспроможність виробів на економічному ринку можливі при удосконаленні системи організації виробництва при прийнятті взаємоузгоджених управлінських рішень. Такі рішення будуть стосуватися об'єднаних процесів упровадження новітніх технологій та інноваційному вектору розвитку організації виробництва в цілому.

Удосконалення чинної системи організації виробництва безпосередньо впливає на зміну виробничих процесів. При недостатній пристосованості виробництва до сучасних технічних і технологічних нововведень застосовуються заходи щодо вибору методів і умов організації виробничого процесу, які найповніше відповідають меті виробництва.

Станом на сьогодні найбільш поширеною і доцільною є така система організації виробництва, яка поєднує підвищену спроможність адаптації виробництва до змін, мінімізацію витрат на виробничу діяльність, при цьому підвищення якості виробництва продукції зорієнтовано на споживачів продукції.

Спрямованість організаційних змін впливає на процеси удосконалення системи організації виробництва, що обумовлено наступними факторами:

- використанні інноваційних технологій;
- автоматизація виробничих процесів;
- скорочення життєвого циклу продукції;
- розвиток товарних ринків;
- фінансова стабільність підприємства.

Удосконалення організації виробництва на підприємствах України неможливе без цілеспрямованої державної підтримки, зокрема ряду напрямків:

- удосконалення умов інноваційної діяльності для підприємств;
- розвиток технополісів, венчурних фірм, технопарків, бізнес-інкубаторів;
- створення для підприємств умов з метою переоснащення виробництва;
- розвиток трансферу технологій з наукового сектору у промисловість.

Організаційна структура виробництва залежить від специфіки і структури виробничого процесу, рівня технологічного оснащення підприємства, асортименту продукції, рівня спеціалізації і концентрації підпроцесів, наявного інфраструктурного потенціалу [4].

Раціональна організація виробництва полягає в тому, щоб впровадити всю сукупність різномірних складових процесів виробництва у вискоелективну виробничу систему, усі елементи якої ретельно взаємодоповнюють один під одного за всіма напрямками їх функціонування [9]. Для більш повного сприйняття відповідності функцій організації виробництва завданням запропоновано їх розподіл за значенням (рис. 1).

З огляду на поставлені завдання управління виробничими процесами щодо підвищення потенційних можливостей спостерігатиметься збільшення обсягів виготовленої продукції, забезпечиться поліпшення якості виробів, мінімізуються норми витрат ресурсів при виготовленні продукції, а з урахуванням завдань організації виробництва визначені методи та умови сприятимуть досягненню вказаних можливостей з урахуванням зовнішніх та внутрішніх чинників роботи підприємства. Безумовно, усі без винятку питання організації виробництва розглядаються і вирішуються впровадженням сучасних технологій. Водночас система організації виробництва має свої специфічні завдання, а саме:

- поглиблення спеціалізації, удосконалення форм організації виробництва, швидка переорієнтація виробництва на інші види продукції, забезпечення безперервності і ритмічності виробничого процесу, удосконалення організації виробничих процесів;
- відповідність асортименту виробничим потужностям, оптимальна спеціалізація підприємства, реконструкція і переозброєння виробництва;
- інструментальне та енергетичне обслуговування виробництва, нормування витрат ресурсів, вибір оптимальних систем логістики, форм взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем;
- визначення рівня незавершеності виробництва, запасів матеріальних ресурсів і готової продукції, логістика та зберігання;
- організація забезпечення підприємства сировиною, матеріалами в разі зменшення їх запасів та запасів готової продукції;
- розробка і освоєння нових видів продукції та технології, формування систем якості і забезпечення високої конкурентоспроможності виробів [6].

Джерело: [2, 7].

Рис. 1. Відповідність функцій організації виробництва завданням підприємства

Завдяки інноваційному підходу до системи організації виробництва забезпечується підвищення якості і ефективності системи управління на підприємстві в цілому, адаптуються параметри функціонування підприємства до зовнішнього і внутрішнього середовища, підтримується конкурентостійкість і сталий розвиток підприємства, забезпечується упорядкованість усіх значущих параметрів структури організації.

Використання принципу гнучкості поряд із застосуванням передових технологій, а саме гнучкості виробничих процесів, забезпечать раціональне та ефективне впорядкування усього устаткування на підприємстві. Гнучка виробнича система призначена для виконання основних виробничих процесів. і представлена у вигляді гнучких автоматизованих ліній, устаткування яких розташоване по технологічному шляху у визначеній послідовності [6].

Ефективність системи виробничих процесів залежить напряму від удосконалення організації виробництва і має забезпечити підвищення її рівня. Тому в процесі прийняття управлінських рішень цілеспрямовано робиться акцент на підвищення рівня системи організації виробництва. Основними шляхами підвищення рівня організації виробництва розглядаються наступні:

- правильне проектування підприємства,
- пропорційність потужностей всіх стадій виробництва;
- прямоточність процесів;
- нормування чисельності працівників виробничих підрозділів і дотримання встановлених планом пропорцій;
- удосконалення організації праці [1].

Оцінювання та відбір заходів щодо удосконалення системи організації виробництва на сучасному етапі спрямовано гармонійно поєднати типи і методи організації виробництва використовуючи інноваційні пріоритети розвитку підприємств. Таким чином, забезпечується оптимізація виробничих процесів, ефективно використовуються основні елементи нововведень та досягаються високі техніко-економічні показники господарської діяльності підприємств [3]. Формування моделі інноваційного розвитку підприємства активізує застосування взаємоузгоджених управлінських рішень щодо посилення інноваційного характеру виробничої діяльності. Все це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємства і галузі в цілому [8]. Проведений аналіз завдань, функцій та закономірностей виробничих процесів дозволяє запропонувати наступні етапи взаємоузгоджених управлінських рішень щодо удосконалення системи організації виробництва в умовах інноваційного розвитку підприємства, застосування яких дозволить керівникам підприємства створити ефективну систему організації виробництва, яка забезпечить конкурентоспроможність товарів на ринку (рис. 2).

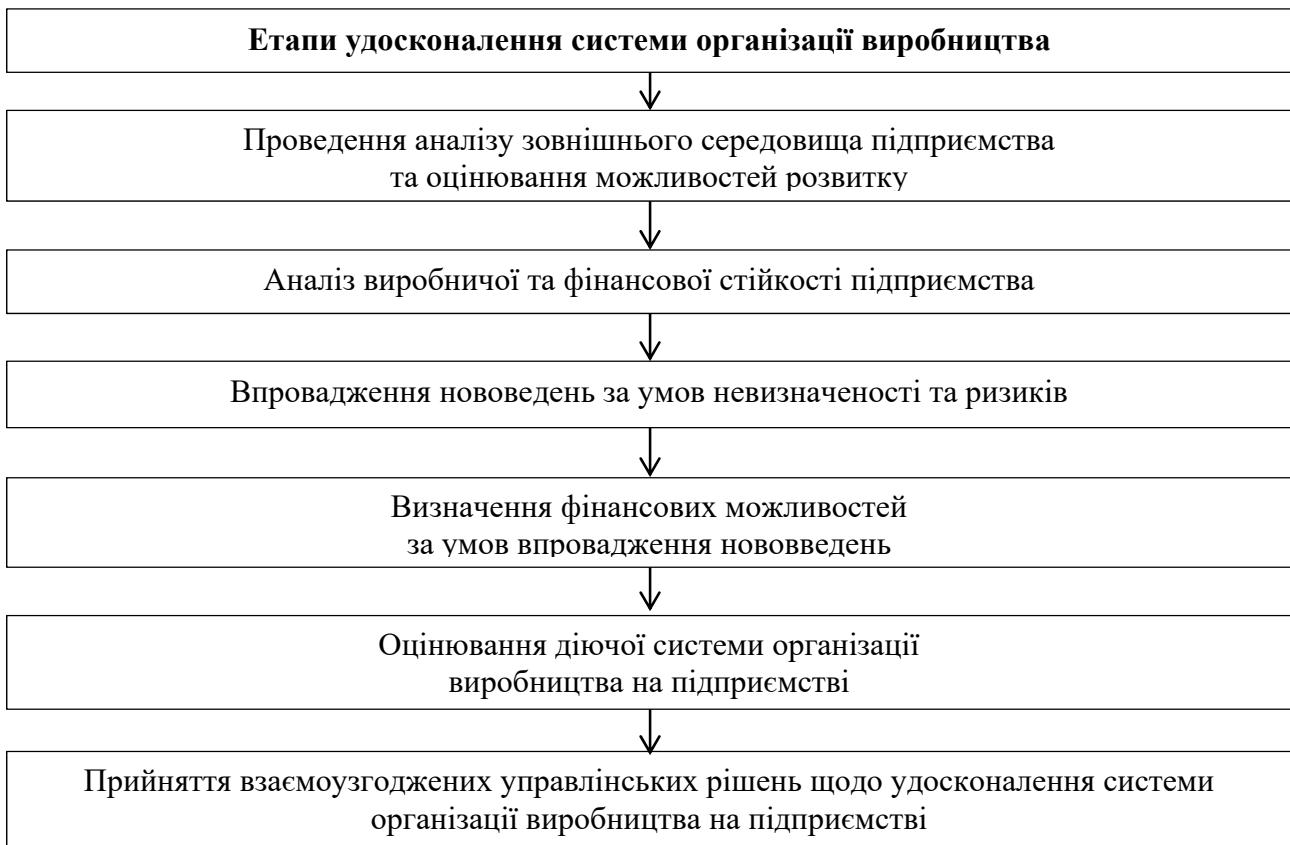

Рис. 2. Етапи взаємоузгоджених управлінських рішень щодо удосконалення системи організації виробництва на підприємстві

Висновки та рекомендації. Запорукою успіху виробничої діяльності підприємств є організація та прийняття оптимальних взаємоузгоджених управлінських рішень з

урахуванням впливу політичних, економічних, соціальних, культурних та інших факторів, що регулюють роботу виробничого підприємства. Сучасні підприємства повинні бути не тільки високооснащеними технічними новинками і висококваліфікованим персоналом, а й містити прогресивні форми організації виробництва, раціонально використовуючи всі потужності, з урахуванням ринкової ситуації і можливістю оперативного реагування на всі зміни. Удосконалення системи організації виробництва в умовах інноваційного розвитку дозволить забезпечити відповідність організації виробництва підприємства його цілям та перспективним планам, співвідношення форм і методів організації виробництва його матеріально-технічному базису, конкретним виробничо-технічним умовам і економічним вимогам комплексності виробництва.

Список використаної літератури

1. Гетьман О. О. Економіка підприємства: навч. посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге видання. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
2. Економіка та організація виробництва: електронний навч. посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2015. – 135 с.
3. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво в Україні: проблеми становлення і розвитку: монографія / В. В. Зянько. – Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2005. – 263 с.
4. Іщук С. О. Виробничий потенціал промислових підприємств (Проблеми формування і розвитку) / С. О. Іщук. – Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2006. – 278 с.
5. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посібник / М. А. Йохна, В. В. Стадник. – К.: Академія, 2005. – 400 с.
6. Капінос Г. І. Операційний менеджмент: навч. посібник / Г. І. Капінос, І. В. Бабій. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 352 с.
7. Організація виробництва: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Онищенко, О. В. Редкін, А. С. Старовірець, В. Я. Черганова. – К.: Лібра, 2003. – 335 с.
8. Сапун Л. В. Проблеми формування інноваційної моделі розвитку економіки України / Л. В. Сапун // Механізм регулювання економіки. – 2008. – № 1. – С. 212–218.